Ψαριανή Γαλιότα
Κείμενο:
ΨΑΡΙΑΝΗ ΓΑΛΙΟΤΑ
Εξέλιξη της Γαλέρας ήταν η Γαλιότα ή γαλεότα. Γρήγορο , ελαφρύ και ευέλικτο πλοίο,πρωτοεμφανίστηκε από τους Ολλανδούς .Αργότερα , ευρεία χρήση του έκαναν οι πειρατές στη Μεσόγειο και περισσότερο οι ναυτικές πόλεις της Ιταλίας.
Διέθετε δύο και κάποτε τρεις ιστούς,στους οποίους ύψωνε από ένα τριγωνικό πανί.Γιά οπλισμό έφερε δύο και τρία πυροβόλα στη πλώρη. Το προσωπικό του ήταν πάνω από 100 άντρες.Χρησίμευε γιά ανιχνευτικό , διαδεκτήρας (ενδιάμεσα από δύο ναυτικούς σχηματισμούς) και πειρατικό. Με το ίδιο όνομα υπήρχε μικρό φορτηγό με στρογγυλή πλώρη και πρύμνη ψηλή, δύο ιστούς με τετράγωνα ιστία και 12-16 κωπηλάτες. Κατά την επανάσταση του 1770 , στο Ρωσοτουρκικό πόλεμο (1768-1774) , οι Ψαριανοί διέθεσαν στους Ρώσους 36 σακολέβες και γαλιότες. Η μικρότερη απ' αυτές είχε μήκος 25 ναυπηγικούς πήχεις στην τρόπιδα,16 κουπιά από κάθε πλευρά και δύναμη από 80 πολεμιστές.'Οταν αργότερα συγκροτήθηκαν οι στόλοι των μεγάλων ιστιοφόρων από γαλιόνια και φρεγάτες,καθένα από τα πλοία αυτά συμπεριλάμβανε μιά μικρή γαλιότα , με δύο πυροβόλα , γιά ανίχνευση, απόβαση δυνάμεων και άλλες βοηθητικές αποστολές.Οι Τούρκοι τις γαλιότες τις ενέτασσαν στην ψιλή αρμάδα , δηλαδή στον ελαφρύ στόλο.
Η γαλιότα χρησιμοποιήθηκε και στην Ελληνική επανάσταση του 1821 ,καθώς δεν ειχε διαφορές με το μύστικο , συχνά την εταύτιζαν με το πλοίο αυτό.